

Arbetsplats/Projektmedlemmar:

Marks kommun: Sandra Trzil (översiktsplanerare), Åsa Svensson (planarkitekt), Behnam Sharo (planarkitekt), Sven-Erik Bergström (Samhällsutvecklingschef), Hannes Nilsson (Miljöchef)

Val av frågeställning/medborgarprocess

Jämställdhet i översiktsplanering

Metod

Kvantitativt: 4R

Kvalitativt: Kommunikativ planering

Beskrivning av kartläggningen:

Representation – Planerings- och beslutsprocessen

Kommunens vision och mål

1. I befintliga styrdokument – finns jämställdhetsperspektivet med (granska)
2. Vision och mål för den nya ÖP – på vilket sätt försäkras att jämställdhetsperspektivet är med.

Beslutsprocessen för den nya ÖP i Marks kommun (politisk)

1. Kartlägga dagsläget i KF, KS, nämnder
 - a. Kommunfullmäktige (antar planen) - antal kvinnor/män
 - b. Kommunstyrelsen (beslut om samråd, utställning, antagande) - antal kvinnor/män

Har politiker som är delaktiga i beslutsprocessen för översiktsplan genomgått utbildning i jämställdhetsintegreringen?

Arbetsorganisation för den nya ÖP i Marks kommun

1. Kartlägga situation i dag i t.ex. chefsgrupp/forum
2. Bilda arbetsorganisation för den nya ÖP

Medborgarinflytande under arbetets gång och vid samråd och utställning

1. Erfarenhet från tidigare – finns det information om hur samråd, utställning genomfördes för FÖP Kinna Skene Örby – finns det information om hur många kvinnor/män deltog vid möten, skickade in samrådsyttranden, bemötande av åsikter?

Exempel: FÖP Kinna Skene Örby

Samrådsskede:

- Samrådstid 2008-05-26 – 2008-09-17
- Samrådshandlingar: kommunhuset, PBK, biblioteket i Skene, dagcentralen i Örby, www.mark.se
- Annonsering i Markbladet och i BT vid ett tillfälle
- Informationsmöten var bokade på tre platser:
 - Skene, 2008-06-10 kl. 18.30: 12 män och 4 kvinnor
 - Kinna, 2008-06-11 kl. 18.30: 1 man och 1 kvinna
 - Örby, 2008-06-17 kl. 18.30: ingen kom – inställt
- Inkomna yttranden: 40 från män, 37 från kvinnor

Utställningsskede:

- Utställningstid 2009-06-29 – 2009-09-18 (förlängd remisstid 2009-10-18)
- Utställningshandlingar: kommunhuset, PBK, www.mark.se

- Annonsering i Markbladet och i BT vid ett tillfälle
- Informationsmöte Kommunhuset i Kinna, 2009-08-19 kl. 18:30: 42 kvinnor och 51 män (ungefär enligt närvarolistan)
- Inkomna yttranden: 15 från män, 5 från kvinnor, 1 från en större grupp (7 män, 5 kvinnor)

2. Planera för en jämställd medborgarinflytande i arbetet med den nya ÖP

- a. Information till medborgarna om ÖP-arbetet – hur formulerar man och når ut till både män och kvinnor; behövs riktad informationsspridning?
- b. Kunskapande kartläggningar med medborgarna (byalag, skolor mm) – tänka på att skapa jämlika grupper, men även fokusera på jämställdhet; arbetet med barn- och ungdomar
- c. Samråd, utställning – när, var och hur genomföra samrådsmöten för att alla (män, kvinnor, barn, äldre mm) ska kunna känna sig inbjudna och vara lika delaktiga

Resurser

Resurser - Planerings- och kunskapsunderlag

Finns det könsuppdelad statistik för befolkningen i kommunen för att kunna se mönster mellan könen?

Finns det aktuella utredningar om hur kvinnor och män, pojkar och flickor använder/upplever fritidsanläggningar, service, kommunikationer mm. i kommunen?

Medborgardialog/kunskapande kartläggningar – om det genomförs, se till att det blir jämn fördelning mellan kön i grupper och att svaren analyseras utifrån kön för att kunna se om det finns skillnader

Beskrivning av analys

Översiktsplanprocessen är en komplex process vars slutkunder är medborgarna. I processen kan man urskilja den politiska beslutsprocessen och arbetet med framtagandet av slutprodukten – översiktsplanen. Arbetet innefattar flera arbetsmoment, behandlar många frågor och förutsätter samarbete mellan många olika kompetenser.

Kartläggningsmomenten har visat att vi har relativt jämn fördelning antalsmässigt i våra grupper och politiska församlingar. Vi har dock inte kunnat analysera mer än en liten del av det kartlagda materialet.

Slutsats/Resultat

För att överhuvudtaget kunna med ”jämställdhetsglasögon” kolla på översiktsplanprocessen behöver man kunskap om jämställdheten. Inom projektet Hållbar jämställdhet i Mark får man en kort utbildning om jämställdhet, jämställdhetsintegrering och flera olika metoder som kan vara lämpliga för att granska processer. Båda delar är väldigt grundläggande och generella. Fördjupning i ämnet jämställdhet i fysisk planering behövs för att genomföra denna del av projektet.

Lärdomar under projektiden/Ringar på vattnet/Effekter

Endast planeringen av arbetet är genomförd. Genomförandet återstår och eventuellt resultat kan utvärderas först när översiktsplanen är klar, kanske 2014. Totalt sett ett mycket svårt uppdrag att genomföra en jämställd översiktsplanering och ännu svårare att med hjälp av den åstadkomma ett jämställt samhälle. Lättare att åstadkomma ett kvantitativt resultat (jämn fördelning i grupper etc) men mycket svårare att se en kvalitativ förändring då metoden bygger på kommunikation och att (mot)parten måste ”ta till” sig budskapet.

Handlingsplan/genomförande

MÅL

Hitta sätt att ta in jämställdhetsperspektivet i den nya översiktsplanen

Fokus 1: processen

- Politiska beslutsprocessen (kvantitativ kartläggning), jämtegrering?
- Arbetsprocessen – skapa jämställda projekt-, arbets-, referensgrupper
- I PBL-processen - information utåt vid samråd och utställning, form och tid på möten, tillgänglighet på handlingar mm.

Fokus 2: medborgarnas vardagslivskartläggning

Fokus 3: implementera jämställdhet i översiktsplanen

På vilket sätt kan er medborgarprocess/ert resultat göra skillnad för medborgaren?

Genom medborgarinflytande under arbetets gång och vid samråd och utställning kan medborgaren vara med och påverka sin framtid.

Hur kan er analys/ert resultat leda till omstrukturering av ordinarie verksamhet?

Skapar nytt arbetssätt och rutiner i planeringssammanhang där vi på ett bättre sätt belyser jämställdhet och tar vara på medborgarnas synpunkter.